BESZÁMOLÓ

A BALATON-FELVIDÉKI SZOCIÁLIS, GYERMEKJÓLÉTI ÉS HÁZIORVOSI ÜGYELETI SZOLGÁLAT

CSALÁDSEGÍTŐ- ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLATÁNAK

2016. ÉVBEN

Balatonrendesen

VÉGZETT MUNKÁJÁRÓL

Tisztelt Képviselő Testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997 évi XXXI tv. 96.§ -a előírja, hogy a helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról évente átfogó értékelést készítsen. E tanácskozás célja, hogy az észlelő jelző rendszer munkájáról készített írásos tájékoztató útján értékelje a jelzőrendszer éves működését, valamint a szakembereken keresztül, a szakterületükön végzett tevékenység útján hiteles képet adjon a település gyermekvédelmének helyzetéről.

A fenti törvény, és a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149 / 1997. (IX. 10.) korm. rendelet megállapítja azokat a szabályokat, melyek szerint az önkormányzatok a gyermekek védelméről meghatározott ellátásokkal, intézkedésekkel segítséget nyújtanak a gyermekek jogainak védelméhez, a szülői kötelességek teljesítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és megszüntetéséhez, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásához.

A család és gyermekjóléti szolgáltatásról

2016. január 1. napjától hatályos jogszabály módosítások alapján, a gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató – család és gyermekjóléti szolgálat – keretében működtethető. Ezen okból kifolyólag 2016. január 1-től, Balatonrendes településen a családsegítő egy személyben végezte ezeket a feladatokat.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermekek testi és lelki egészségét, a családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermekek visszahelyezését.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítője, folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét, kapcsolatot tart a gyermekekkel és meghallgatja panaszaikat, segít azok orvoslásában. A védelembe vett gyermekről a Család- és Gyermekjóléti Központ esetmenedzserével közösen, gondozási-nevelési tervet készít, és az alapján dolgozik. Segít a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatainak ellátásában, szorosan együttműködik az intézménnyel.

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a

krizishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családsegítő szolgáltatás az egyének és családok életvezetési képességének megőrzése és az egyének és családok életében jelentkező problémák megszüntetése érdekében:

- Az anyagi nehézségekkel küzdők számára tájékoztatást nyújt a pénzbeli és természetbeni ellátásokról, illetve az ezekhez való hozzájutás lehetőségeiről, továbbá tájékoztatást nyújt a szociális szolgáltatásokról és megszervezi az ezekhez való hozzájutást.
- Szociális, életvezetési, és mentálhigiénés tanácsadást nyújt, szervez.
- Családgondozással elősegíti a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldását.
- Segíti a jogi és pszichológiai tanácsadáshoz való hozzájutást
- Tanácsadást nyújt, tartós munkanélkülieknek; fiatal munkanélküliek; adósság-terhekkel és lakhatási problémákkal küzdők; fogyatékkal élők; krónikus betegek; szenvedélybetegek; pszichiátriai betegek; kábítószer-problémával küzdők; illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik számára.
- Kezdeményezi az önsegítő csoportok megalakulását.

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat, Balatonrendes településen végzett munkája

A család és gyermekjóléti szolgáltatást, a Balaton-felvidéki Szociális, Gyermekjóléti és Háziorvosi Ügyeleti Szolgálat látja el Balatonrendes településen. Az Intézmény, tevékenysége során, plakátokon, szórólapokon tájékoztatta a település lakosságát az elérhető szolgáltatásokról, a családsegítő személyéről, elérhetőségéről, illetve a fogadóórák rendjéről.
Az Intézménynél, családsegítő tevékenységet, Balatonrendes településen, 2016. január 01-től, Krausz Noémi családsegítő látta el. A településen élők számára heti rendszerességgel, fogadóórákat tartottam:

A fogadóórák helye és ideje:

- minden kedden: 12:30-13:30 óráig, a Könyvtár épületében

Intézményünk tapolcai székhelyén:

- minden pénteken: 8 – 10 óráig.

A fogadóórák célja, hogy a család- és gyermekjóléti szolgáltatás, mindenki számára közvetlenül is

elérhető legyen a településen. A fogadóóra ideje alatt a hozzám forduló kliensek részére problémáik megoldásában tanácsadást, valamint hivatalos ügyeik intézésében segítséget nyújtok.

2016. évben Balatonrendesen nem történt személyes megkeresés a fogadóórákon.

Gondozási tevékenység 2016. évben

Életkor	Alapellátásban történő gondozás	Védelembe vétel	Átmeneti nevelt	Összesen
0 – 5 éves	-	-	-	-
6 – 13 éves	-	-	-	-
14 – 17 éves	1	-	-	1
Gyermekek száma	1	-	-	1
Családok száma	1	-	-	1

2016. évben, a fenti táblázat alapján, 1 család 1 gyermekével kapcsolatban történt családgondozás, a gyermekjóléti alapellátás keretében.
2016. évben védelembe vételi eljárás nem vált szükségessé.

Szociális válsághelyzetben lévő várandós anya problémáival kapcsolatosan jelzés nem érkezett, ilyen irányú családgondozás nem történt.

Gyermek- és fiatalkorú bűnelkövetőkkel kapcsolatban, jelzés nem érkezett, ilyen irányú családgondozás nem történt.

Családjából kiemelt gyermek vér szerinti szülőjénél, a gyermek visszahelyezése, illetve kapcsolattartásuk segítése érdekében, nem történt családgondozás.

Életkor	Együttműködési megállapodás alapján	Tanácsadottként megjelent	Egyszeri alkalommal megjelent	Összesen
18 – 34 éves	-	-	-	-
35 – 61 éves	1	-	-	1
62 éves és idősebb	-	-	-	-
Összesen	-	-	-	-

2016. évben a fenti táblázat alapján családsegítő szolgáltatást 1 felnőtt korú vett igénybe a településen élők közül.

A családgondozások során, jellemzően az alábbi problémákkal találkoztam:

- Gyermeknevelési probléma
- Iskolai igazolatlan hiányzás

A család és gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységeinek száma 2016. évben

Megnevezés	Szakmai tevékenység száma
1. Információnyújtás	**10**
2. Tanácsadás	**4**
3. Segítő beszélgetés	**2**
4. Hivatalos ügyekben való közreműködés	**0**
5. Családlátogatás	**15**
6. Közvetítés más szolgáltatásba	**0**
7. Konfliktuskezelés	0
8. Részvétel nevelésbe vételi tárgyaláson	0
9. Részvétel védelembe vételi tárgyaláson	0
10. Elhelyezési értekezleten való részvétel	0
11. Szakmaközi megbeszélés	6
12. Esetkonferencia	0
Összesen	**37**

A családgondozás során, az együttesen megbeszélt feladatokat cselekvési tervbe foglaltuk, mely alapján a családlátogatások alkalmával, információnyújtással, tanácsadással segítettem a családban felmerülő problémák kezelését. A segítő beszélgetés során segítettem a szülőt a személyiségében meglévő fejlődési képességek feltárásában, felerősítésében, illetve ezen erősségei kibontakoztatásával szemben álló akadályok elhárításában.

Az észlelő-jelzőrendszer szervezése, működtetése

Az egyének, családok, gyermekek problémáinak időben történő felismerése és azok mihamarabbi enyhítése, megoldása érdekében a szociális és gyermekjóléti szolgálat észlelő- és jelzőrendszert működtet, mely lehetővé teszi mindazoknak a szakembereknek az együttműködését, akik bárhol, bármilyen formában kapcsolatba kerülnek a családokkal és a gyermekkel.

A gyermekek a védelmi rendszer keretében különös figyelmet kell, hogy kapjanak, mivel

helyzetüknél fogva, problémáikat önállóan jelezni csak részben, vagy egyáltalán nem képesek. A gyermeki jogok érvényre jutása, a gyermekek biztonságos családban történő nevelése érdekében az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról rögzíti a jelzőrendszer tagjait, kötelező együttműködésüket, feladataikat a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése érdekében.

Az észlelő- és jelzőrendszer tagjai a következők:

- egészségügyi szolgáltatást nyújtók, különösen a védőnői szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos
- személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók,
- közoktatási intézmények,
- rendőrség
- ügyészség
- bíróság
- a pártfogó felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek,
- a munkaügyi hatóság,
- a javítóintézet,
- a gyermekjogi képviselő,
- a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal,
- az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv.

A fenti intézmények és személyek kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a szociális és gyermekjóléti szolgálatnál, illetve indokolt esetben kötelesek hatósági eljárást kezdeményezni és a gyermek családban történő nevelésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében kötelesek egymással együttműködni.

2016. január 1-én hatályba lépő szabályozás számos új elemet vezetett be a hatékonyabb jelzőrendszeri munka érdekében. Az új szabályozás egyértelművé teszi, hogy a jelzőrendszer egyetemes, amely kiterjed mind a gyermekre, mind pedig a felnőttekre. Kötelező érvényű protokoll segíti a jelzőrendszer tagjait feladataik ellátásában.

Az észlelő,- jelzőrendszer képezi a szolgáltatás egyik alappillérét, mert az abban résztvevő szakemberek révén, a saját szakterületükön fellelhető, a családokkal és gyermekekkel kapcsolatos problémák jelzése során kerül a szolgálat látókörébe a megoldandó feladat. E jelzőrendszer egyúttal team munkát is jelent, mert a problémák összetettsége miatt a megoldás is sokszor csak a szakterületek együttműködése során valósulhat meg.

Balatonrendes településen élő gyermekkel és családjával kapcsolatban, 2016. évben 2 – oktatási-nevelési intézmény által tett - írásos jelzés érkezett.

Balatonrendes településen illetékes jelzőrendszeri tagok részére 2016-ban, több alkalommal került sor szakmaközi megbeszélés szervezésére, az éves gyermekvédelmi tanácskozás is megszervezésre került.

A szakmaközi megbeszélések témája:

- Szolgálatunkat illetve a jelzőrendszeri tagokat érintő 2016. január 1-től hatályos jogszabályi változások
- Szenvedélybeteg a családban. A szülő alkoholizmusának hatása a gyermekre.
- Magatartás és viselkedés zavarok kezelése gyermekkorban
- A jelzőrendszer tagja számára is kötelező érvényű protokollok szerint egységes elvek és módszertan ismertetése.
- Prevenció fogalma, prevenciós tevékenység

Szabadidős tevékenység, adományozás

2016 decemberében Szolgálatunknak az előző évekhez hasonlóan ismét lehetősége nyílt három napos élelmiszergyűjtési akcióra. Az adománygyűjtés keretében tartós élelmiszereket, tisztálkodási szereket és édességeket kaptunk, melyekből csomagokat készítettünk. Ezzel ismételten, több mint 100 családnak tudtunk segíteni karácsony előtt.

Ezen felül a tapolcai Tesco áruház vezetője, „cipős doboz" akciót szervezett dolgozói körében. Az áruház igazgatója, az elkészült dobozokat és az áruház által felajánlott játék, írószer adományt, az aktuális évben részt vevő adománygyűjtő szervezetek közül, dolgozói szavazás után, Szolgálatunk részére felajánlotta.

A nyár folyamán egy hetes „napközis" tábort szerveztünk, az ellátási területünkön élő közel 40

rászoruló gyermek számára. A táborozás ideje alatt a gyermekek részére hideg élelmet és innivalót biztosítottunk, melyet tapolcai és badacsonytomaji vállalkozók felajánlásából tudtunk megvalósítani. A tábor ideje alatt, kirándulásokkal, strandolással és szabadtéri programokkal igyekeztünk biztosítani a gyermekek szabadidejének hasznos eltöltését.

Lehetőségünk nyílt megtekinteni az ábrahámhegyi kilátót, strandolni vittük a gyermekeket Ábrahámhegyre és Szigligetre, vezetett túrán vettünk részt a Balatoncsicsói Erdészház tanösvényén, ellátogattunk a Szigligeti várba, majd a gyermekek megtekinthettek egy mesefilmet a Tapolca Kft jóvoltából a városi moziban, mesét hallgathattak és kézműves foglalkozáson vehettek részt a Wass Albert Városi Könyvtárban. Mindezeken felül lehetőségünk nyílt arra, hogy a gyerekeket elvigyük a Veszprémi Állatkertbe, amelynek hatalmas sikere volt, az egész heles programsorozat mellett.

A programokon egyszerre 15-20 gyermek vett részt. A gyermekek utaztatását az Intézmény ellátási területéhez tartozó települések falu- és tanyagondnokai szolgálatainak segítségével tudtuk biztosítani.

A programok sokszínűek voltak, így a résztvevő gyerekek nagyon jól érezték magukat, lehetőségük nyílt olyan foglalkozásokon részt venni, melyet a családjuk nehéz anyagi helyzete nem tett volna lehetővé.

Nyári programjainkat több önkormányzat is támogatta. Ezúton is köszönjük Balatonrendes település segítségét.

Összegzés

2016. évben, a családgondozások során több családnál is megjelent, az anyagi jellegű veszélyeztetettség és a nevelési probléma.

A gyermeknevelés terén főleg az jelenti a problémát, hogy a szülők következetlen ráhagyó nevelési módszereket alkalmaznak, nem fordítanak kellő odafigyelést gyermekeik tanulmányi munkájára, szabadideje eltöltésére, illetve aktuális problémáira. A problémás gyerekek sem tekintik a szülőt partnernek abban, hogy aktuális gondjaikkal hozzájuk forduljanak. Ez a problémakör megjelenik a gyermekek viselkedés-, és magatartásbeli problémáik okaként, megjelenik a gyermekek igazolatlan iskolai hiányzásaiban.

Mindezek ellenére Balatonrendes településen nem találkoztam a gyermekek súlyos veszélyeztetésével.

A jelzőrendszer tagjai és a gyermekjóléti szolgálat között jó a kapcsolat. A jelzőrendszer tagjai rendszeresen konzultáltak egymással a családok helyzetéről, a gyermekekkel kapcsolatban felmerülő problémákról, közösen próbáltunk segítséget nyújtani ezek megoldásában.

Ennek köszönhetően, az észlelő-jelzőrendszeren, a lakosságon, ill. a helyi önkormányzaton keresztül,

a gyermekekkel kapcsolatos problémák, veszélyeztető tényezők időben a Gyermekjóléti Szolgálat tudomására jutnak, így hatékony, időben megkezdett, veszélyeztetettséget megelőző tevékenység indulhat, a gyermekek megfelelő testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének biztosítása érdekében. 2016. január 1. napjától hatályos jogszabály módosítások alapján, nagyon fontos változás, hogy úgynevezett Család- és Gyermekjóléti Központok alakultak, a járás székhely településeken. Ezen központok a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyerekek védelmére irányuló tevékenységet látja el, amelynek keretében kezdeményezi a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét. A gyermekvédelmi gondoskodás keretében, már nem Intézményünk, családsegítője, hanem a központ esetmenedzsere készíti el az egyéni gondozási- nevelési tervet. Az új feladatmegosztás azt jelenti, hogy a településeken dolgozó családsegítőt a központ esetmenedzsere bevonja gondozási- nevelési terv elkészítésébe és a megjelölt feladatok megvalósításába. Továbbá lényeges változás, hogy a Család- és Gyermekjóléti Központ a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében biztosít: ingyenes jogi tanácsadást, addiktológiai szolgáltatást, gyermekpszichológust, közvetítői (mediáció) eljárás lehetőségét, továbbá mentorszülői szolgáltatást (családjukban fogyatékkal élő gyermeket nevelők megsegítése).

Tapolca, 2017. február 10.

Pordán Katalin
intézményvezető

Krausz Noémi
családsegítő